

BẠCH-VIÊN TÔN-CÁC

Sách ngoài tra khảo mọi nơi, Xem trong truyền cũ thuở đời Hy-Nguyễn,
Tích-giang có đứng sĩ-hiền, Lành nơi trần-tục tìm miền am-thiền.
Huyền-Trang vốn thiết tình danh, Đạo mầu học đấng lãnh linh xán lạn,
Dục đắm lòng chẳng động vay, Thị-phi nào quăn mây-may đồng độn,
Thung-dung không bợn trần ai, Đốc lòng tu luyện cõi ngoài xa khơi,
Tình cờ xảy gặp một nơi, Kiền tiền đánh đề thợ-trời dựng xây.
Rằng : xưa hay đến chốn này, Non cao chơn-chở xem nay tự thành,
Trầm ngân ngân nắp rộng thình, Chẳng nên cảnh phật cũng danh cung vua,
Nhìn xem hoa cỏ nở đua, Lại gần mới biết là chùa Phi-lai.
Ba ngàn thế-giải cõi ngoài, Thấy hèn vào chốn Phật-dải ẩn tu,
Tháng ngày dưỡng tánh công-phu, Gió xuân làm quạt trắng thu làm dè,
Mùi thiền đưa muối hằng quen, Đã dành lãnh chốn bạc lên hỗn hào,
Kệ kinh tụng niệm nghèo-ngao, Vui say Phật-pháp lợi mãn trần-giao,
Am tiền miễn đáng ở an, Đêm khuya chuông trống lửa nhang giục-gìn,
Bỏ-đề hột chuỗi tay vin, Niệm kinh cứu khổ đã tin vào lòng,
Nhìn xem dưới bóng cõi tông, Thấy con vượn bạch ngồi trông mé ngoài,
Ngờ là cầm thú các loài, Trên lưng sao có chữ rày Bạch-Viên,
Quả người ở cõi Thượng-Thiên, Lối làm đây xuống am tiền tới đây,
Ba vô quen thuộc cùng thầy, Thấy khôn thầy hỏi hỏi này Bạch-Viên,
Cò chi kiếp trước oan-khiên, Sau lưng đề chữ Bạch-Viên tên mấy,
Ở đâu ma-tôi am này, Quyền thực chỉ thầy trả trọn vào ra,
Vượn nghe thầy đã to ra, Bên qui khúm nùm thừa qua lời này,
Lãnh-sơn chiếm ở hay chầy, Tai nghe chuông trống tìm thầy hiện-tăng,
Thầy rằng : loai thú vô căn, Vượn sao mà biết kinh tạng làm g ?
Vượn sao khôn chừcng khôn kỹ, Thầy kêu biết đạ thừa qui nói năng,
Vượn thời cây trái ở ăn, Vượn sao mà biết kinh tạng trọng thầy,
Vượn kia tao hỏi thiệt mấy, Tôi đây vượn ở cùng thầy hay không ?
Vượn qui lời dám thừa ông, Ở nghe kinh sách cho thông sự tính,
Rèn lòng học lấy tâm kinh, Thành tâm mộ đạo gọi nunn thiền-môn,
Thầy Huyền khen vượn rằng khôn, Cho vào bồng phước Thế-ton lân dật,
Sang thời vượn ở mé ngoài, Tôi thời vào chốn phát đãi cần dục,
Thầy Huyền xem biết g ù chơn, Cấp cho quần áo long như ch sơn,
Lại cho một chiếc kim-huôn, Đeo vào vượn cho lãnh-sơn trở về,
Thầy đã bố thí mọi hề, Tôi đâu có dám về quê phụ thầy,
Tôi nguyên sớm tối ở đây, Chùa chiền quét dọn đêm ngày nghe kinh,
Chánh tâm nguyện chiếu quang minh, Vượn ra hững tuyệt siêng thỉnh trao mnh,
Bạch-Viên có phép hiện hình, Chẳng dám lâu tình thầy biết làm chi,
Tôi đã niệm-phật từ-hi, Bỏ đề hột chuỗi tri-tri tạc lòng.

1. Hết ngày ngày, là thu phong. Thục ta lấy phát thảo làm ngọc kính,
 2. Lấy ngọc phát pháp làm gấm. Thấy vì Thái muội tụng kinh hóa làm
 3. 3. Hết ngày ngày, là thu phong. Toàn thân biến làm hoa linh nữ. Đó
 4. 4. Hết ngày ngày, là thu phong. Hình dáng yêu diệu nét như đũa ngọc.
 5. 5. Hết ngày ngày, là thu phong. Vừa đi đã coi đẹp hơn nàng Lạc-Trình.
 6. 6. Hết ngày ngày, là thu phong. Bình coi cho bằng ngọc. Bình coi tương
 7. 7. Hết ngày ngày, là thu phong. Mọi sơn mây lượn lờ hương non na,
 8. 8. Hết ngày ngày, là thu phong. Kệ cho thầy thấy nét hoa chuông hiên
 9. 9. Hết ngày ngày, là thu phong. Kỳ lạ thêm chuyển tách miền hư không.
 10. 10. Hết ngày ngày, là thu phong. Thấy xung hóa khác đờ không khỏi rầy.
 11. 11. Hết ngày ngày, là thu phong. Nhân dền lạy phát giũ thầy ở an.
 12. 12. Hết ngày ngày, là thu phong. Lân tuyền tới đó đương an táng tinh.
 13. 13. Hết ngày ngày, là thu phong. Mãng theo đông lộ huê-dinh tới nơi.
 14. 14. Hết ngày ngày, là thu phong. Thạch-bà chiểm ở vai chơi non bốn g
 15. 15. Hết ngày ngày, là thu phong. Hết ra nữ sứ hộ lòng ngoài trong.
 16. 16. Hết ngày ngày, là thu phong. Trương loan gối phụng sa hồng xứng.
 17. 17. Hết ngày ngày, là thu phong. Quả như cầm thú vầy đoàn kéo ra.
 18. 18. Hết ngày ngày, là thu phong. Bạch-Viên hạc bầy ho tu sao đánh,
 19. 19. Hết ngày ngày, là thu phong. Chùa chiền quét dọn thầy đánh lòng thay.
 20. 20. Hết ngày ngày, là thu phong. Kệ kinh lão thuộc thương tài lấm thời.
 21. 21. Hết ngày ngày, là thu phong. Thấp nhân lạy phát vừa rồi,
 22. 22. Hết ngày ngày, là thu phong. Mọi thầy Vượn ngồi sao Vượn hóa tinh.
 23. 23. Hết ngày ngày, là thu phong. Mặt mây bóng sắc tốt xinh rõ ràng.
 24. 24. Hết ngày ngày, là thu phong. Bạch-Viên hạc bầy tìm đáng chơi liên
 25. 25. Hết ngày ngày, là thu phong. Đêm đêm vang vái lòng thiêng lấm thay.
 26. 26. Hết ngày ngày, là thu phong. Ở ăn tinh sạch trong ngoài vẽ vang
 27. 27. Hết ngày ngày, là thu phong. Trước vung đạo Phật sao loan phu thầy.
 28. 28. Hết ngày ngày, là thu phong. Thương tiếc vua vầy may hỡ Bạch-Viên.
 29. 29. Hết ngày ngày, là thu phong. Họ Tôn tên Các tuổi nên tham d
 30. 30. Hết ngày ngày, là thu phong. Văn thơ lão biết võ than ai qua.
 31. 31. Hết ngày ngày, là thu phong. Trung thu danh sĩ tên khoa phụ trường.
 32. 32. Hết ngày ngày, là thu phong. Sấm sanh nan thác địa ở riêng, xuống thí
 33. 33. Hết ngày ngày, là thu phong. Cha còn chưa rõ cũn duyên sư linh.
 34. 34. Hết ngày ngày, là thu phong. Cho con ứng cử thỏa tính lập thân.
 35. 35. Hết ngày ngày, là thu phong. Khi khoa chiểm đứng bậc vàng thường ban,
 36. 36. Hết ngày ngày, là thu phong. Sau là cha mẹ hiển vang cậy như.
 37. 37. Hết ngày ngày, là thu phong. Ngay vua con phải lập giữ ứng khoa,
 38. 38. Hết ngày ngày, là thu phong. Cho con thi cử của ta thế gì
 39. 39. Hết ngày ngày, là thu phong. Cái đầu lạy mẹ lòng thi doni cưu.
 40. 40. Hết ngày ngày, là thu phong. Vai mang giũ đin chơn, Vai mang giũ đin chơn,
 41. 41. Hết ngày ngày, là thu phong. Vai mang giũ đin chơn, Vai mang giũ đin chơn,
 42. 42. Hết ngày ngày, là thu phong. Vai mang giũ đin chơn, Vai mang giũ đin chơn,
 43. 43. Hết ngày ngày, là thu phong. Vai mang giũ đin chơn, Vai mang giũ đin chơn,
 44. 44. Hết ngày ngày, là thu phong. Vai mang giũ đin chơn, Vai mang giũ đin chơn,
 45. 45. Hết ngày ngày, là thu phong. Vai mang giũ đin chơn, Vai mang giũ đin chơn,
 46. 46. Hết ngày ngày, là thu phong. Vai mang giũ đin chơn, Vai mang giũ đin chơn,
 47. 47. Hết ngày ngày, là thu phong. Vai mang giũ đin chơn, Vai mang giũ đin chơn,
 48. 48. Hết ngày ngày, là thu phong. Vai mang giũ đin chơn, Vai mang giũ đin chơn,
 49. 49. Hết ngày ngày, là thu phong. Vai mang giũ đin chơn, Vai mang giũ đin chơn,
 50. 50. Hết ngày ngày, là thu phong. Vai mang giũ đin chơn, Vai mang giũ đin chơn.

Bạch-Viên đương lúc thừa nhàn, Thấy đó một đàn hừng cảnh dạo chơi.
 Thưa hẳn muốn đưa giả-như, Vang lừng nhạc trời tiếng đơn tiên diêu.
 Sanh nghe trong núi đáp đìu, Kể ra người xướng liền thưa xôn xao.
 Trông chừng qua đỉnh non cao, Phút đẩu trở lại phương nào tam an.
 Bạch-Viên bãi rước ca xang, Tai nghe có tiếng thổi than rồ rang.
 Tôi nằm giữa chốn lâm tàng, Nếu ta chẳng cầu ai chẳng thạc oan.
 Nữ đồng kịp lại tâu san, Rước cho dâng gũ lư ban dôi lư.
 Que i chường ngã ngum hết lư, Sau i nghe có tiếng đàn ba hồi kim.
 Nghĩ say ái ngại tâm tình, Đan há đầu đen rưng hiêng một mình.
 Reo cười ngả ngón như tình, Tôn sanh hun p sách thất kinh rưng ròi.
 Nữ đồng đi n hỏi mọi loi, Chẳng sao lắm tôi lạc vào tới đây.
 Không kiêng ác thú trọng tây, Tôi chỉ đây tới bỏ thầy rừng già.
 Trước sau chẳng khá phân qua, Tánh danh què quán cửa nhà gần xa ?
 Tôn sanh lời mới nói ra, Tôi người sĩ tiện phương xa ứng kỳ.
 Qua trường chẳng dám diên tri, Chẳng chàng trời nâng tôi thì không hay.
 Gặp nàng may qua đời may, Chỉ đáng tam nghĩa ơn này khôn cùng.
 Đưa ra khỏi núi Lâm-tùng, Kiểm nơi thôn lý tam cùng giả dân.
 Sau đầu gặp hội phong van, Về đây tôi cũng báo ân cho người.
 Nữ đồng nghe nói mỉm cười, Tôi xin rước người trở lại lầu son.
 Béo dây tằm tôi trong non, Nhà ai chẳng có dám còn xa xuôi.
 Ông da có dạ dẫu tôi, Tôi xin theo dõi về thôi nương mình.
 Giả chơn nhâm chẳng thấu tình, Nếu không theo đó ắt mnh bơ vơ.
 Bạch-Viên ngồi những đợi chờ, Bàng khuáng một ngọc ngàn ngọc vàng.
 Nữ đồng vào trước phân tưng, Rước đi đặng khách thơ trang đem về.
 Tôi -Sanh chẳng dám vào kể, Đứng xa khép nép lo bề thói ra.
 Nấm xem hoàng hổt chạy ra, Tiều-thơ kéo lại cò ta can gì.
 Tôn-Sanh khép nép cúi quí, Da cưu mặt nâm hạ thủ dung tha.
 Bạch-Viên khước trương xem ra, Thấy chàng xinh tốt phút ta động tình.
 Chàng đi tam tối một mình, Không kiêng ác thú hành tình phân thay.
 Nữ đồng đã dẫn về đây, Cầu chân, khỏi thác tá tây liêng gì ?
 Chắp tay Tôn-Các thưa quý, Xin hạ dung chế tôi thì bây ngay.
 Nâng chén trời tôi không hay, Bơ vơ rừng núi phước may gặp nàng.
 Quàng-xuyến què ở xa đàng, Tôi là Tôn-Các diện trang ưng khoa.
 Hứng đời hai chữ vinh hoa, Hứng nhờ lộc nước mẹ cha mới danh.
 Cờ công đến sách học hành, Nửa lo báo đáp sanh thành công ân.
 Thảng nghe lẫn sĩ tỏ phân, Trung quốc hiểu phụ thâm ân lừng quyền.
 Thio toàn khoe dưng sĩ hiền, Văn thơ lão thuộc tác miên ưng khoa.
 Xuất đề đối đáp nôm na, Bốn câu thơ kết hai ta giao hoa.
 Tôn-Sanh quí gói thưa ba, Dạy thơi nghe vậy tôi ma dâm dâm.

Sao lại một phút đổi lòng. Xin minh họa sự tình này. Ông
 ... d... một t... tr... Kh... như... qu... t... ai... ông
 ... bỏ... trắng, khiến... đây... t... s... s... d... n...
 ... là... b... h... Sao... r... ch... kh... h... hay... r... ch... là?
 ... lời... thừa... quả, Tôi... người... viên... xử... ph... r... z... lạc... loài.
 ... i... l... l... g... g... Dưới... tôi... lên... h... khoe... tai... voi... ai?
 ... sao... cũ... dò... nh... nh... mai, D... địa... đeo... ch... học... ngang... vai... với... ai.
 ... đầu... đầu... l... l... lớn... với... gà, P... rung... cao... tán... cả... thấp... là... đã... k...
 ... báo... t... t... s... sĩ... t... t... quê, M... mấy... lời... ch... nói... hết... ch... con... người.
 ... t... n... ch... ch... m... miệng... c... rời, T... ta... xuống... li...ếp... đó, đó... thời... lên... ch... ai... g...
 ... ông... m...i...e... s...ư... l...u... l...ần, Đ... đây... giao... m...ặt... kh...ư...ng... ch...h...ng... h...ớ...i... c...h...i...ng...
 ... s...anh... n...g...he... n...ói... k...i...nh... h...oàng, N...ếu... ch...ang... ch...i...ều... n...âng... á...t... k...i...ó... n...ói... ta.
 ... l...âm... ch...h...ng... đ...âm... n...ói... ra, P...h...en... n...h...y... h...ết... k...ể... m...i...nh... ta... x...o...ng... r...ời.
 ... g...ần... T...ôn...C...ác... Đ...iền... n...g...ôi, C...h...ng... n...h...au... t...ru...o...n...g... v...ây... v...ui... g...iao... h...oa.
 ... ch...i... b...ướm... đ...ã... g...ần... h...oi, Á...i... à...n... à...n... á...i... th...ật... là... p...h...i... đ...uyên.
 ... t... C...ác... t...ư... s...ư... đ...ã... q...u...n, M...ã...ng... v...ui... đ...uyên... m...ới... c...ón... p...hi...ên... ch...i... đ...ầu.
 ... y... q...ua... th...ang... l...ại... đ...i... h...ầu, V...ợ... ch...ồng... ă...n... ở... c...ùng... n...h...au... h...iệp... h...oa.
 ... c... ngày... n...h...ớ... l...ại... ch...uyện... nhà, K...hi...ến... ch...i...ng... T...ôn...C...ác... h...uy... x...a... t...ắm... l...òng.
 ... l...âu... cha... m...ẹ... đ...ợi... t...r...ông, T...u...r...ng... đ...ầu... đ...ã... đ...ược... s...oy... r...õ...ng... th...o...a... t...ám.
 ... đ...ầu... ta... ở... S...on...l...âm, Th...ật... là... ngh...i... l...ại... t...ui... th...âm... ch...o... th...ần.
 ... c...ang... v...ợ... m...ời... t...ổ... p...h...ân, Ý... to...an... t...ừ... g...i...ữ... đ...ời... ch...ân... l...ên... đ...àng.
 ... -Vi...ên... l...uy... n...g...oc... h...ai... h...àng, R...àng... em... th...ai... ngh...èo... đ...ã... m...ang... t...r...ong... l...òng.
 ... c...ang... đ...i... b...ỏ... th...iếp... s...ao... x...ong, X...in... ch...àng... k...ết... l...ại... v...ợ... ch...ồng... ngh...ĩa... s...áu.
 ... t...-l...âm... ch...àng... h...i...ết... l...âm... s...ao, Đ...àn... l...òng... ở... l...ại... đ...ê... n...ào... đ...ời... ch...ơu.
 ... t... ch...àng... m...ười... b...i...ra... c...ó... h...ơn, Đ...ạ...ch... -Vi...ên... s...anh... đ...i...ng... h...ai... c...on... đ...ẹp... h...ình
 ... T...ôn...C...ác, T...ôn...L...ượng... đ...ặt... đ...anh, V...ợ... ch...ồng... y...êu... m...ến... p...h...i... l...inh... x...ét... h...uo.
 ... t... C...ác... t...r...ong... đ...ạ... đ...ầu... đ...àn, N...h...ớ... cha... n...h...ớ... m...ẹ... đ...ãi... đ...ầu... n...ê.
 ... B...à...n... ra... t...r...ong... v...ị...ch... T...i...ểu...-k...h...ê, Th...oàn... đ...ầu... n...h...e... p...h...ò...t... t...i...ch... v...ề... Q...u...ả...ng...-x...uy...ên.
 ... C...h...i... k...hen... h...an... h...ồi... s...ự... đ...uyên, G...õ...i... l...ời... k...i...nh... l...ạ... th...ung... h...uyền... l...ại... đ...i...ng...
 ... V...ợ... m...au... v...ội... t...ả... í...t... h...àng, C...ần... p...h...ong... th...ơ... n...h...ận... s...àn... s...àn... t...r...ong... tay.
 ... K...h...i... ch... th...ương... l...ạ... ch...àng... h...i...ết... ai, Th...uy...ên... l...aa... x...u...ôi... l...ượng... t...ách... ng... y... đ...ò... g... b...
 ... T...ôn...S...inh... b...u...n... h...i...ng... v...ề... nhà, L...âm... t...uyền... th...ơ... th...ần... x...ól... x...a... t...ắm... l...òng.
 ... N...ăm... x...i...m... h...ên... n...ê... Hà...-đ...ông, P...h...ơ... p...h...ơ... đ...ầu... h...ọc... q...u...ói... c...ông... r...õ... r...an...
 ... l...ư... ta... r...ê... h...ạn... s...ư... t...r...àng, N...h...àn...-V...ân... là... g...ã... t...ên... ch...àng... Thu...ận...-N...g...i.
 ... C...on... t...a... x...âm... x...úi... đ...ương... đi, X...a... xem... qu...ả... th...ật... c...ổ... t...r...i... b...ạ...i... v...i...ng...
 ... T...ay... đ...àn... l...âu... g...ây... l...ong...-toàn, V...ai... m...ang... l...inh... k...i...ếm... r...õ... r...õ... g...oai... ngh...
 ... Th...a... h...ương... h...i...ng... n...g...ộ... h...ất... k...ý, S...um... v...ây... m...ột... th...u...ờ... xi...ết... ch...i... u...ôi... m...i...n...
 ... Anh... vui... l...ên... th...i... h... non... th...ần, T...ừ... khoa... nh...âm...-t...y... g...ặp... đ...ều... b...s... đ...ó...
 ... m... th...ời... r...ay... đ...ợi... m...ai... t...r...ông, T...rách... anh... bao... n...ữ... h...iệt... m...ong... x...a... ch...i...ng...
 ... T...ôn...C...ác... m...ừng... ch...àng... xi...ết... m...i...ng, N...h...àn...-V...ân... ước... m...ắt... n...g...ò...p... n...g...i...ng... th...ơ... th...an...

Quê-Viên khi sắc tiêu hao, Áo quần niếng xe gương cao lộn náo.
Mặt huê mây liễu mờ mờ, Tóc mây đã đượi ngó vào như điện.
Sương nả trên trời chông yên, Lắm chi hết nghĩa hết nhưn hũ trái.
Mẹ con lần khòe la vang, Bạch-Viên xem thấy hai hàng lụy rơi.
Mẹ đã mệt lắm con ơi, Xê ra mẹ nghĩ môn học khôn toan.
Thầy xưa cho chiếc kum-hoàn, Ngâm vào vái phát sắc nân giải ngũ.
Kim-hoàn phép phát từ lí, Ngâm vào khỏe mạnh dung nghi đầy ngũ.
Ấm lau quần áo vừa rồi, Bằng con nâng ngồi chệp miệng thơ than.
Mẹ dần nhòm mắt đã an, Sữa dần con bú mà toan phu phàng.
Mẹ con Tôn-Các hỏi chàng, Ở sao hết nghĩa lại đánh phi ân.
Mẹ con nghe ban Nhân-Vân, Lành groom hội thiếp đoạn phân hai đàng.
Mẹ con toan mưu dữ tại chông, Sao đứng trách thiếp lành đàng ái ân.
Mẹ con vững Nhựt-Nguyệt xét phân, Thiếp lòng trang chánh phân vân ta lóng.
Nhìn con nước mắt hỡi hờng, Thấy con thơ bé thâm càng xiết chi.
Tôn-Các già huê sâu hi, Bàn đứng nề cổ làm chỉ sự đời.
Mẹ đi kiêu thúi xa với, Phần đã tới trời phần lại đường xa,
Mẹ con ước chạy về hôn ba, Mẹ đã qua một trường qua xong rồi.
Mẹ con đứng nghỉ một hồi, Ngó thấy em ngồi mừng rỡ lắm thì y.
Mẹ con thuốc còn cầm trên tay, Đắc cho bầu uống thuốc hay vô hơi.
Viên nóng giận không ngồi, Groom chàng hai thiếp thác rồi thời thời.
Mẹ con nghe ban lia dôi, Bỏ con chịu chút mồ hôi sao đành.
Mẹ con đứng giữ bộ tin thành, Groom kia hai trước thuốc danh bại sau.
Mẹ con duyên hò ở trời cao, Sao chàng với rứt nghĩa nhau rả rơi.
Thiếp không trao chác dôi dôi, Groom chàng giết thiếp như trời cứu ai.
Thiếp thì cười cợt cao xanh, Ai làm oan khước khiến anh xa năng.
Thiếp không phải dựa lưng lo n, Thiếp chẳng phu phàng chàng vội tiếng chi.
Thiếp chẳng nỡ để dựa nư si, Nở nao huyệt thiếp thác đi cho đình.
Thiếp ai em vốn thiếp sạch tình, Giao em chàng dạy học hành sử kinh.
Thiếp chẳng nỡ thiếp rằng tình, Nguyệt cao nắng chiếu cho mình phúc hẳn.
Thiếp chẳng thiếp mới tình hồn, Groom kia hay đá khối hôn Lành-sau.
Thiếp-Viên thơ thần phóng loạn, Tại nghe Tôn-Các thơ than tách mồm.
Thiếp chẳng bỏ ba anh, Nghĩ lại giận mình há để trách ai.
Thiếp chẳng nghĩ ở phi ân phai, Groom chàng hai thiếp trách ai háy giờ.
Thiếp chẳng còn lại ngay thơ, Mẹ đi chưa dứt ngàn ngo chốn này.
Thiếp chẳng quên đá lá tay, Tôi đã đứng phân thầy hành hình.
Thiếp chẳng đương đượm thâm tình, Hoa dầu xử đến gia đình chia ly.
Thiếp vui bai chữ từ hi, Bỏ-đề hột chắt tri tri tác lóng.
Nhìn con nước mắt luan trông, Con ơi ở tại dứt lòng mẹ đi.
Tôn-Các thâm thiết sâu hi, Chồng con than khòe bước đi sao đời.
Ta hành áo bà ước tôi, Tương đưa muối mặn trọn đời thấy chi.

Tu sau như thầy Khương-Hi, Tu đứng chừa kiếp hờn quý thiên đàng.
Cứu kiếp thành phật rõ ràng. Huống tu một kiếp như nàng thành chi
Tích xưa sách hãy còn ghi, Làm lành gup phước hơn đi tu chùa.
Thấp nhang lạy Phật bốn mùa, Thiện đưon tác phước cũng thua tu nhà.
Tối thời ngay chừa thêu cha, Gái thời tiết hạnh giữ ba đạo tông.
Phật vương hai đạo giữ đồng, Đạo vợ nghĩa chồng thời có hiếu trong.
Nữ chẳng hứa thủy vô chung, Thời thời chờ nói hiền trung làm gì.
Kính nhưn thiệp chẳng đỏi vi, Hai con ở lại mẹ thì kịp đi.
Càng còn bịn rịn làm chi, Trông chừng sơn lãnh hiểm nguy háng sông.
Tou Sanh nước mắt ngập ngừng, Cửa nhà bỏ hết bằng rừng bước đi.
Lên đồng hai trẻ hải nhi, Vai mang nghìn sách chẳng thì chạy theo.
Quãng bao lợi sủi leo đèo, Hai con khát sữa khóc-reo giữa đàng.
Cì kên mẹ trẻ hửi nàng, Chờ cho con bú kéo càng khóc vang.
Lao nằng tới núi Phụng-san, Thấy những cầm thú ngườh ngang chột dằng.
Bạch-Viên tạm chốn thạch-bàn, Hỏi rằng ; cầm thú đón đàng làm chi ?
Tương cầm hạ thủ đều quý, Chúng tôi tự đến đàng đi đũa hà.
Tôn-Các mất vía thờ ra, Đầy đàng thú dữ liệu mà làm sao.
Treo lên ăn bông cây cao, Xem qua cầm thú lao xao chột rừng.
Thủ dẫu đông đã quá chừng, Thủ chẳng vô rừng ắt có lễ chi.
Thủ hãy quý do làm gì, Nửa tao đời gọt hiết đi ngã nào ?
Tâu nghe dừng dấy xôn xao, Cúi đầu quý lạy trẻ vào vắng không.
Bạch-Viên Tôn-Các xa trông, Bằng con mang gói thăng xông làm tang.
Chim kêu vượn hú khắp ngàn, Tử-qui vắng với bên đàng dễ ngàn.
Tã nguyên hai chữ đồng tâm, Nữ nào kết oán thù tham cầu danh.
À treo chỉ vương tơ mảnh, Khổ không biếng dột nữ dâm tào thêu.
Dậm ngàn dấu thổ chơn noi, Khối đeo tam-giác tới voi hươu trẻ.
Bóng ác đã xế non Tân, Mau chơn qua khỏi núi thần ác-lon.
Núi ấy nhiều hồ nhiều hang, Bốn hùm hổ sặc dóm khươn gan vàng.
Tôn-Các nghe nói kinh hoàng, Nẫu nữ với nàng qua đó làm chi.
Trao tâm nẻo khác ta đi, Nàng đi qua đó thấy thì chẳng loan.
Đầu hiền cũng cạp găm vàng, Sở cây có nàng đỏi chút con thơ.
Mắt cha con cũng hơ vợ, Mắt mẹ con cũng n ơ giữa làng.
Bạch-Viên chẳng ngọt giận chàng, Có phép thầy Nhân còn sợ làm sao.
Bốn hùm nháy lẹ bay cao, Có thầy Nhân đỡ động sao tới chàng.
Thẳng ngay thiệp cử một đàng, Mấy người tá vạy chẳng hai quê.
Mãng lân tới núi Nga Khê, Chim bay én liệng tư hề ngoa nguê.
Cỏ cây sương đọng dầm dề, Dầu non hùm sỏ đi về khắp nơi.
Sanh nghe mất vía rụng rơi, Nói đã hết lời nàng lại chẳng nghe.
Vái công trời đất chớ che, Cho các hùm dữ gai tre chống hàm.
Thất kinh khéo nói bá xâm, Dạn làm quàn tử nhát làm tiêu nhưa.

1. Hết đời đã đến chân, Tương niệm ăn ai hóa cơn giận hơn.
2. Là cao xuống thấp chi sau, Hồ-Lương ác thú chừa von nhẫy ra.
3. Đạp đui chạy tới mừng bà, Bạch-Viên mới hỏi mừng ty nổ gi.
4. Một mơn hùm dữ đều qui, Tôn-Các thấy sự lạ kỳ mơn hay.
5. Ông xướng Lâm Âm ghé thày, Hùm đen hùm trắng, hùm này tự về.
6. Ông nói trái cũ tội rồi, Tôn-Các lo sợ đứng ngồi không an.
7. Ông nói thêm ghé ngồi an, Bà hư gai gác tham san bĩ bủi g.
8. Ông cười đen trắng các hùm, Dem hôm tưng tới ngự cung von ta.
9. Ông nói nghe nói thở ra, Nếu nâng gậy oản át ta không hèn.
10. Ông nói tay đỡ lịch lờn, Hổu này phải hổ xác hồn tại đây.
11. Ông nói khác c nh c đy, Con ơi theo mẹ pheu may hết cha.
12. Ông nói tay đẩy nơi ra, Gươm chàng rắng dữ cạp ta chàng lãnh.
13. Ông nói tay cạp môn đánh, Gươm thiêng cạp dữ tranh giành ai hơn.
14. Ông nói tay cầm tay bắt n tôn, Hoàng này cạp thớp con ơn nghĩa gi.
15. Ông nói tay cạp tay một kìa, Tôn-Các khấp vía lướt thì kẻ sai.
16. Ông nói tay chui cu đã lợi phải, Xin em bớt tiến như đui lăm gi.
17. Ông nói tay chắp tay vì, Mơn tròn cho lăm giện chi không tha.
18. Ông nói tay chắp tay vợ ai, Xin đừng to nhỏ kẻ vai kẻ gi.
19. Ông nói tay chắp tay ai, Mơn tròn cho lăm cũng thì bắt chơn.
20. Ông nói tay chắp tay ai, Thì chẳng mới biết giá của sự sinh.
21. Ông nói tay chắp tay ai, Qui thiên Phật-tịch hóa thành sự sinh.
22. Ông nói tay chắp tay ai, Đợi chơn cho kịp đứng sang tây kỹ.
23. Ông nói tay chắp tay ai, Là tới Tây-kỳ lùm ở lại đây.
24. Ông nói tay chắp tay ai, Hùm đưa bà tới trước mây đá vừng.
25. Ông nói tay chắp tay ai, Tôn-Các đang chứng, Khỏi ba cạm rống tu nữ Kỳ-lương.
26. Ông nói tay chắp tay ai, Hùm đưa bà qua mũi Kỳ-lương cạp đảng.
27. Ông nói tay chắp tay ai, Hùm đưa bà qua mũi Kỳ-lương cạp đảng.
28. Ông nói tay chắp tay ai, Cao-các hồ cạp cạp bay liệng đều đưa.
29. Ông nói tay chắp tay ai, Cạp cạp cạp cạp nh c mưa, Phc-cần đầu thu đầu đưa h c về.
30. Ông nói tay chắp tay ai, Đầu qua dòng lộ dưới ve tây gi.
31. Ông nói tay chắp tay ai, Chiêu tri thiên hạ mơn này cho tướng.
32. Ông nói tay chắp tay ai, Ông rộn rục khác thương, Phc-cảm h c-thu đui đui càn sao.
33. Ông nói tay chắp tay ai, Ông Bắc-Dầu Nam-Tào, Tinh-tú vị não đại x cạp Kỳ-lương.
34. Ông nói tay chắp tay ai, Ông là t o khí âm-dương, Hòa bình yêu quái nhieu năm ông đầy loạn.
35. Ông nói tay chắp tay ai, Ông là t o khí âm-dương, Ông là t o khí âm-dương.
36. Ông nói tay chắp tay ai, Ông là t o khí âm-dương, Ông là t o khí âm-dương.
37. Ông nói tay chắp tay ai, Ông là t o khí âm-dương, Ông là t o khí âm-dương.
38. Ông nói tay chắp tay ai, Ông là t o khí âm-dương, Ông là t o khí âm-dương.
39. Ông nói tay chắp tay ai, Ông là t o khí âm-dương, Ông là t o khí âm-dương.
40. Ông nói tay chắp tay ai, Ông là t o khí âm-dương, Ông là t o khí âm-dương.

Giờ thân xuống tới Tây-kỳ, Nghỉ trên chót núi thì sẽ hay.
Thấy con hai đứa nhỏ thay, Nàng hỏi tiên cảnh đứng cây thay là.
Bạch-Viên luy ngọc nhỏ sa, Tôn-Các mới hỏi nàng luôn nói chi.
Thiếp đã sanh kỳ tử qui, Tôi đây chàng thiếp biệt ly hai dang.
Chỉ ra một chiếc kim-hoàn, Dấu tích cũ mang để lại cho con.
Hai tiên con ở dẫn non, Canh ba rước thiếp chẳng còn ở đây.
Mai chàng thấy cỏ thấy cây, Thiếp thôi theo gió lều mây về nơi.
Thuộc về tiên-cảnh thành thời, Thân chàng non nước vui-vui giữa đây.
Tôn-Các luy nhỏ hai hàng, Cứ đi lại bạn về đây tiên phang.
Vợ chồng lần lúc thử than, Thiếp về chàng ở sao an hỏi chàng.
Tiếp về tiên-cảnh xa ngàn, Biết ư chi nẻo đem đây chàng ra.
Nhìn chàng nước mắt nhỏ sa, Thấy con mây mắt soi xa đoạn trang.
Hai con thiếp để cho chàng, Chớ làm hỏng sắc phụ phang nghĩa nhua.
Khá tua về cảnh H. nh-sơ, Lại thầy đáp nghĩa đền ơn kim-hoan.
Chờ về Quang-dị xa ngàn, Đã đi hai trẻ nghĩ càng khổ aul.
Con còn thơ bé phụ sanh, Đói cơm khát nước nhọc anh vô hồi.
Thở than khóc lóc vừa rồi, Tay lau nước mắt nàng ngồi thở ra.
Bây giờ còn thấy đôi ta, Khuya chàng ở lại canh ba thiếp về.
Hai tiên bay tới đứng kê, Cứ kêu Thái-Muội kịp về cảnh xưa.
Khấp trời sấm sét gió mưa, Đả rơi cây nga sao tựa rờ ràng.
Bạch-Viên nói với hai nàng, Chồng con giữa chốn lâm rừng bơ vơ.
Thương con hai đứa ngây thơ, Đói cơm khát nước ư ở giữa rừng.
Lại e thù dữ không chừng, Thiếp xin đưa khỏi cụm rừng nên chăng.
Trên cầu sấm chớp hủi giông, Dưới tôi dấu dẫm nói nắng lẽ gi.
Vua sai có khắc có kỳ, Xin hãy lập cảnh từ từ tháng xong.
Thưa rằng anh hỏi Tôn-công, Đạo chồng nghĩa vợ có trông mong gi.
Nghiêng vai giả bạn tách mình, Bưng rừng nước mắt đoạn tình phau ly.
Bạch-Viên phơi phơi bay đi, Tôn-Các trông ngó vậy thì mòn hơi.
Nàng đã dứt nghĩa tách với, Quảng-xuyên như đến huy rơi đôi hàng.
Đoán nhìn mây tạnh gió an, Ngau hà tỏ rạng mình quang rõ ràng.
Ôm con ngồi nép bên đây, Sự loài thú dữ mơ mang chàng an.
Sáng nhìn cây gỗ đã tan, Phép trời oai khí chuyển vang từ bề.
Cổ cây sương đọng dầm dề, Thân sao lương chịu nhiều bề lao đao.
Hai con khóc lóc lao xao, Mẹ đi đâu mất phương nào hỏi cha ?
Thơ ngay năm tuổi nói ra, Tiếc công mẹ đẻ xót xa đoạn trường.
Thần thơ trong núi Kỳ-hương, Khắc đường lạc nẻo không tương d'ư xưa.
Sớm mời cho đến hạn trưa, Tìm đây chàng đứng ra chưa khỏi rừng.
Nhớ nàng nước mắt rung rung, Cha con thơ thân giữa rừng Kỳ-hương.
Giã-nhơn thấy vậy khá thương, Dem cha con đến neo đờng Phi-lai.
Lời lang xưa nói chẳng sai, Chứa này nàng ở Phật đài nghe kinh.

Một hôm đi làm sự khác, lấy đầu tôi đỡ việc mình bày đặt.
 Tôi thì em xem thấy lạ thay, Người nào mang gói tôi đây chuyện gì
 Tôi đưa hai đứa hai anh, Ở đây mà đến tên gì nơi ra.
 Tôi cũng tiên-sĩ thừa qua, Họ Tôn tên Các cửa nhà Quàng xu
 Tôi đến cũng gọi Bạch Viên, Sau năm năm hơn thương-thiền rươ
 Tôi chỉ mặt phụ thờ, Trước san vắng vẻ trê be quanh hồ.
 Căn thư tay đổi tay đũa, Tim cây nương bóng kiếm lau che thau.
 Thấy nghe Tôn-Các tỏ phân, Cho chàng tạm ở hỏi lan nguồn cơn.
 Nam-xã vượn ở Hành-sơn, Tôi đây trả trận cần dươn giữa tương.
 Thấy loài cầm thú khác thường, Lưng để hai chữ tô trượng Bạch-Vi
 Đêm ngày ở trước mai hiên, Trình thưa kêu đa phân miệng kính như
 Vượn sao khôn khéo lạ thường, Tim chũa ma ở chẳng nương lữ háy.
 Thủ lĩnh nó đã tìm thấy, Cấp cho quần áo đổi thay vẹn toàn.
 Lại cho một chiếc kim-hoan, Ở hơn sáu tháng lão toan kê kinh.
 La lung vượn hóa ra tinh, Mặt mày thanh lịch tốt xinh rõ ràng
 Canh ba thâm thềm tách ngán, Bạch-Viên bạc hỏo tâm đang lãnh-s
 Nay chàng kết nghĩa với nàng, Hỏi thăm có thấy kim-hoan ta không
 Tôn-Các bạch qua sự ông, Thấy đã hỏi tới tờ không giấu gi
 Phước sanh hai đứa hai nhi, Kim-hoan dấu tích nang thi cho con.
 Vả đây rừng bụi núi non, Lấy chi báo đáp vuôn tròn ngườ
 Xin dùng hoa quả dền ơn, Trà thỏ rượu lại lễ đơn trọn tình.
 Đắt bản tế vợ hôn linh, Lòng thành chàng tế trọn tình một v
 Cũng mà chẳng lấy ai ăn, Thương nhau phải trọn đạo hằng thủy chung.
 Đa-thần tuần vắng am trung, Thấy chàng tế vợ không cùng n
 Cơm dốt vẩn-tế một trưng, Chắp ván về tầu nương nương r
 Hai con qui khóc song song, Bao giờ thấy mẹ kéo trông như ho
 Tôi đây nhờ đức Nam-Lai, Nhờ ơn sư-phụ hàng ngày quây đ
 Hai con cầm dũa xơi cơm, Nhớ ông của ấy quây đơm mẹ r
 Tôn-Các ủ mặt chau mày, Thấy con khóc kè lòng nũy doi con.
 Trách dạy sao khéo phụ ơn, Cầm dũa tiền đình đơm ước Lu
 Vợ chồng Tôn-Quý nhờ trông, Giận thay Tôn-Các con không đạo ngh
 Từ con ứng cử khoa kỹ, Bất tin nhân cá kè thị san n
 Nhớ con nước mắt đầm đấm, Đêm trông ngày đợi ngồi n
 Lo vì cách trở sơn xuyên, Lại lo bệnh hoạn giữa nghiêng l
 Phải chi xuống dặng kiuh thành, Thấm coi cho biết dữ lau mới
 Phấn thi mỗi gói đan lưng, Cửa nhà ràng rịt nói chừng má
 Vợ chồng rầu rĩ than ôi, Trông cho đồ trạng cao ng
 Sáu mươi dẫu bạc như tơ, Chút trai mừng rỡ phung thờ Tô
 Người đồn có một thầy Viên, Tiên tri vị hốc giá tiền năm
 Thương con bao lổn chàng mang, Bói coi tuổi nó dạm

Mụ Qul vàng thủa lời chồng, Vai mang lễ vật ngó mong hằng chung.
Nửa ngày lui chợ Bình-Hưng, Mụ thấy thấy đang ra mùng rước vô.
Đi đầu trưa nắng hời cò, Ngồi đây nghĩ một tra thò giũa lông.
Thầy Viên đang ở trong phòng, Tai nghe có khách ngòm sòng gào chào.
Gần xa cò ở phương nào, Hay lu đi hỏi nên vào nhà ta ?
Mụ rằng : tôi ở cũng xa, Thầy Viên danh táng phú nha này không ?
Tiếng tôi thiên hạ biết đồng, Giải lao trả nước sau phong sẽ coi.
Năm quan một quẻ hân hời, Nhớ trên thánh tộ chẳng đời chi thêm.
Mụ Qul nhang đèn thắp lên, Vai cùng thần thánh cụ tiên rung ray.
Trước xem gia đạo rủi may, Vợ chồng con cái họa tai hiệp hóa.
Muon ơn quẻ hiện chánh tà, Có sao ứng vậy mới là linh thiêng.
Tổ-sư giảng hạ thần tiên, Lục dương hội sách thầy Viên nghiệm tang.
Đoái lý nội ngoại rõ ràng, Quả trong giải cấu lệ dàng nề di.
Sáu năm chẳng thấy hời qui, Đề cho cha mẹ xiết chi nói san.
Diễn trường chưa thấy dấu dàu, Gặp liền kết nghĩa hảo cứu non xanh.
Song sanh đơn quẻ hai nhành, Sáu năm kiếp mãn liền đánh cách phân.
Cha con dần dần phong trần, Ngáy nay thì đã dò lân am vân.
Chín năm mới dựng thành nhân, Chừ làm phò mã song thân an nhàn.
Chín mươi ngoài tuổi rõ ràng, Con dâu chấn chất ngai vàng hiền va.g.
Giả thầy cũng thắm ở an, Động tôi đời gót kéo dằng cộn xa.
Này đoạn Thai-Muội thiết tha, Chồng con phân cách kẻ dả hỗn trắng.
Nhớ con nhớ đại hai hằng, Thương chồng ở chốn núi thần non hoa.
Truyền chur liên nữ hầu ta, Giã sáu hừng kiến đạo qua vườn hồng.
Đa thân tuần vàng tây đông, M i hay Thai-Muội vườn hồng dạo chơi.
Ấu ta mau kịp tới nơi, Việc chàng Tôn-Các tỏ lời ba hay.
Tôi đi tuần vàng đêm nay, Tôi nơi am tự danh ray Phi-Lai.
Thấy chàng Tôn-Các thương thay, Cha con qui tở đau khoi t le thương.
Hơi con mặt sáng như gương, Khóc than thâm thiết Địa thương cội hồi.
Chờ đợi vãn tế vừa rồi, Chắp vãn Địa mớ taur hồi nương nương.
Nghe lời Địa nói thâm thương, Mồ vẫn đọc thử coi trong dục trong.
Đục vẫn nước mắt ròng ròng, Thương chàng đưa muối cơ long thảo ng y.
Đa thân ta cây phen này, Lãnh gươm minh khí giao lai cho chàng.
Trong gươm đề chữ chín hàng, Chàng coi theo đó giải dang gian nguy.
Địa rằng : có rượu Địa đi, Không rượu Địa trốn làm chi thì lam.
Địa không phải đưa giả hàm, Sao bà dám bắt Địa làm mai dong ?
Sợ bà Địa phải chịu lòng, Uống đời ba chén Địa phòng chàng say.
Cũng vì chừng Địa thầy lay, Sự chàng Tôn-Các tỏ hãy lam chi.
Trên bà dạy truyền phải đi, Cho ba chén nữa Địa thì lam ơn.
Bà con tưởng nghĩa tưởng non, Huống chỉ là Địa dễ sờn dậm xa.
Lạy bà an tại chương tòa, Lãnh gươm minh khí Địa mà đi ngay.
Nửa giờ đã tới Phi-Lai, Địa còn thơ thần ở ngoài chưa vô.

Bóng chàng tới cửa cung vi, Công-chúa mới hỏi bày đi việc gì.
Nàng bèn giết híe hồn tri, Xé ra tao nát còn gì bày chuyện.
Sao bày chàng sợ chẳng kiên, Đám vào trong chốn trường tư.
Bể cây rượt đánh hàn hao, Ba mươi thầy bóng chày nhào nga la.
Trang-vương hiếng ngũ án, Mấy mươi thầy bóng nhọn nhân thất kình.
Trang-vương nổi giận lời dâm, Truyền bắt thầy bóng hành binh chớ tha.
Viêm-Công thừa tướng tàu qua, Bịnh bá bịnh quĩ linh ma khó lành.
Xua vua tổng bản thị thành, Tìm người ăn đất tu hành non hoa.
Ất là cứu dạng linh bà, Ất là mỗi nước nghiệp nhà dạng an.
Trang-vương y tâu vợi vàng, Sai quân rao hết từ phang hay rày.
Phi-lai có tự chúa này, Quân nhơn tới đó vào ngay phát tóa.
Tôn-Hương Tôn-Lượng bước ra, Ba tháng này tới chùa ta làm gì.
Con nít hang hỏi làm chi, Con ai hai đũa thất thì tốt tươi.
Tôn-Hương nghe nói liền cười, Mẹ tao vốn thiệt là người côi tiên.
Thầy tao đang ngủ trong hiên, Cha tao đọc sách thánh-hiền ngoài san.
Cây em mau khá trở vào, Mời người đọc sách ra tao nói cùng.
Tôn-Các chưa rõ kết lung, Bước vào trả nước am trung khuyên mới.
Đi đâu ba chú háy lời, Hay là lạc bước đến thời chùa ta ?
Ba tôi phụng mang hoàng-gia, Tìm thầy đao-sĩ hoặc là tu tiên,
Xướng cứu Công-chúa tai thiêng, Bình câu thuyền giảm trục quyền dặng ban.
Thầy Huyền đang ngủ mơ màng, Nghe người nói chuyện vợi vang hước ra.
Này lời ta dám hỏi qua, Công-chúa đau mà chứng chi ?
Quán rằng : bịnh rất hiểm nguy, Vua sai hỏa tốc chứng gì không hay.
Gặp thầy may đã quả may, Chúng tôi xin rước cứu rày con vua.
Ta đây vốn thất thầy chùa, Tụng kinh thì biết vẽ hóa thì không.
Tôn-Các hạch quá sư ông, Trong gương có dấn thành công năm này.
Lạy thầy ở lại am mây, Con xin xuống đó phen này ứng khoa.
Thầy Huyền nước mắt nhỏ sa, Bấy lâu hùm húl nay đã cách phen.
Lơn dẫu gặp hội phong vân, Ghi câu nguy chửa thảo biên trên tẩm.
Quán nhơn từ tạ lên đàng, Cha con Tôn-Các một đoàn theo d'.
Kỳ-hoa làm động Hồ-ly, Hóa hình sĩ-tử xuống thi diển tràng.
Nếu ta chiếm đặng hân vàng, Trang-vương chỉ khỏi gũ nàng cho ta.
Khi ấy mặc sức vào ra Ngạn phương tram kẻ ai mà biết chi.
Trang-vương phán trước đơn tri, Viêm-Công thừa tướng gièm thì hỏi này.
Chư nhu chẳng trúng một ai, Hồ-sangh vẫn vô đàng tái an bang.
Thủ-khoa chừ ấy c 10 chúng, Lịnh ban áo mũ y quan cấp tòa.
Trang-vương phán hỏi Tân-khoa, Thuốc chi cứu dạng con ta khỏi nạn.
Hồ-ly tâu trước bẻ vàng, Xin cho nhơn-dâm cứu toàn binh cần.
Mật xanh mỡ lấy vai thẳng, Chế vào vị thuốc cho bằng đồng cần.
Uống vào khỏe mạnh tâm thần, Bình bá ất phải lần lần giảm thuyên.

Tên không thấy ông bắt liền, Giao cho làm Trung chủ. Nguyên là thầy.
Cáo là thầy cô ông thầy, Khi không mang số đến đây gặp kỳ.
Hồi lại ngạn ngòi xiết chí, Ấu nơ rồi đến cùng vì gấm nhung.
Tôn-Các háng ngự, Kinh đô vừa tới đến trong bệ rồng.
Lão hoàng Lão trịch vẫn thì, Cầm hơn số mạng xiết chi trong.
Lão hoàng trịch nghĩ yên, Bà con không có bực tiền ngọc vàng.
Thầy chầu như đực sư ông, Sóng dậy một chữ, một đồng.
Thầy chầu Thừa-trương trở hai, Tiên hồ hầu ứng dậm dậm trên lầu.
Tôn-Hương, Tôn-Lượng bước ra, Người nào trên sóng bay thì chèo chèo ?
Quần hầu mặt mặt lao xao, Hai thằng con nít tròn hào để người.
Tôn-Hương vừa nói vừa cười, Trên sóng là người tao lại là chi ?
Thừa-trương nghe nói vẫn vì, Con ai lại một bầy thì đời vô.
Hai người cha mẹ ở mô, Hình dung tuấn tú nói phở ngang tống ?
Nhấn xem hình dạng rõ ràng, Thủ tình diên mục khác kẻ phàm dân.
Hai người cha khá phân trần, Cửa nhà cha mẹ ở gần hay xa ?
Tôn-Hương chạy về kêu cha, Người nào đang hỏi chuyện ta trên này.
Tôn-Các bước tới trình bày, Thừa-trương định chắc người này là cha.
Tên chi người khá nói ra, Ở đâu mà tới đứng ta bằng tình.
Thưa rằng : thân phận phiêu lưu, Thập niên dặng hờa sản trính từ chuyên.
Cửa nhà quê quán Quảng-xuyên, Họ Tôn lên Các đồng truyền nhơn gia.
Tôi đây vừa lỡ hội khoa, Tạm nơi quán xá cửa nhà vốn không.
Thừa-trương nghe nói chạnh lòng, Người trong đạo thánh ta không.
Về ta nuôi dưỡng ở an, Chỉ công đền sách khoa tràng học cau.
Vong đưa hai trẻ trước mau, Lão cùng Tôn-Các đi sau lần về.
Cổng-nương sáng sớm hôn mê, Thuốc uống như nước chẳng hề hiệu suy.
Hỗ-Sanh đọc dữ xiết chí, Mười ba dân mang mồ thì lén gan.
Thương-Vương sâu não hổ than, Trăm lam thương trẻ giết hại hoàng.
Hỗ-Sanh mưu phản kế loạn, Giết oan thầy hồng lòng toan cớ gì.
Thuyền quân tôi bắt Hổ-Sanh, Giao cho Thừa-trương ngoài thành.
Thầy chầu vưng lệnh ra đi, Hổ-Sanh mời hỏi việc gì bắt ta ?
Thầy chầu vua tao dẫu cãi nào, Theo tao vai dừn thốc giao ước mang.
Thầy chầu hồng hoán vô tội vẫn t, Hổ-Sanh tay cướp lấy nạng bay xa.
Thầy chầu mây lạnh gió hòa, Quần hầu đứng đợi chàng mà vắng không.
Thầy chầu tìm kiếm Tây Dung, Thấy xương một đồng kiếm không dạng chàng.
Thầy chầu bay đã xa ngàn, Quần hầu về tẩu thánh-hoàng tướng trính.
Thầy chầu Hổ-Sanh Cống-chưa biển đi, Kiếm tìm chẳng biết đâu phương nao.
Thầy chầu Thương-Vương than khóc xiết bao, Biết đâu tìm kiếm phủ tạng nao con đời.
Thầy chầu Hổ-Sanh kể độc vô hồi, Con ta bị nó bắt rồi còn chi.
Thầy chầu Thương thay Chánh-hậu quờ phi, Năm lần than khóc ai bị đoạn trang.
Thầy chầu Phen này con mẹ hai phang, Hổ-Sanh ăn thịt chĩnh toàn thầy thì.

Ông sai Hộ-vệ mau đi. Kiếm tìm may gặp Âu-nhĩ chàng là ?
Cầm vàng lỉnh lỉnh Hoàng-gia, Ván-ban võ-bá cũng là ra đi.
Cả năm khắp hết từ vi, Non cao rừng vắng đèn thì vắng kẻ đi.
Là ngay hai thề vãng tòng, Âu ta trở lại Hê róng làm trai.
Quốc công vừa lúc bãi châu, Về dinh trấn trạc trụ đầu an.
Tôn-Các dân rõ mọi đảng, Tức thì hỏi lại cho tòng con người an.
Quốc công tỏ lại việc phiến, Công chuyên yêu quái ngu hiền trôn phân.
Tôn-Các lời mới tỏ trần, Tôi xin lĩnh phan đi kiếm công tòng.
Tôi may cơ phép dị thường, Chắc là nên việc để thương, đọa sai.
Quốc công nghe rõ vấn dài, Tin lời dặt đến Kim-giai tẩu trình.
Vua nghe ý hai lần đánh, Cấp quân theo dõi trừ linh thiên này.
Tôn-Hương Tôn-Lượng cả hai, theo cùng Tôn-Các dáo lai sơn tòng.
Hai năm ở hang cung, Đang khi an giấc thung dung mơ màng.
Thình lình có tiếng la vang, Giật mình thức dậy ngổ toan chống kinh.
Thấy chàng Tôn-Các gần mình, Hét lên làm dữ đua tranh sức tòng.
Hai bên nó lực trở tay, Hóa phép màu nhiệm chẳng ai chịu nhuợng.
Tôn-Các lộ kiếng dị thường, Chiêu ra ngũ sắc bốn phương vang.
Lấy thế lạng lặc cưỡi, Bị chàng Tôn-Các mạng vong chôn này.
Tôn-Các đẹp đã an hay, Chém đầu yêu quái một giây lẹ lang.
Truy ai hồng phúc Công-nương, Cho nhập vào xác diệu phương thay là.
Công-nương lương đã ra ma, May đã sống đây gần xa chữa lang.
Công-chúa lĩnh lại thân răng : Ông ai cứu thiếp ơn bằng mẹ cha ?
Tôn-Các qui gối đầu qua, Hai con cũng đến lạy ba tại đây.
Nin hà nghĩ một một giây, Để tôi ra lệnh đồng tay quản vào.
Quan quân bãi diện lao xao, Lạy mừng ba sống ra vào cười vng.
Truyền quân mau gác xe loan, Thấy đến ung hộ vẫy đoàn hồi ki h.
Thừa tướng xem thấy yên-tĩnh, Mặt may nhanh vút dây mình dóm khơng.
Truyền quân đồn cùm lâm sau, Đốt cháy yên qua cháy tàn ra tro.
Đầu hình xem rết loan to, Điện hồi tởo mới động cho vua tòng.
Trần-gi-vương sẵn nhộm lỗ thau, Quoi-phu giọt lụy chưa chừa thển hồng.
Vua cùng Hoàng-hậu nỡ nùng, Bồng dàu thừa-tướng bệ rồng tàu qua.
Trần-gi : n y tìm đã dựng bà, Nhờ chưng tài phép càng là Tôn s nh.
Vua nghe lời tấu danh rành, Lòng mừng phơi phơi bốn banh mương con.
Quoi-phu mừng chạy bỏn bon, Tôi nơi gặp mặt ôm con vào lòng.
Tôn vui nói chẳng hay cung, Tưởng dân lý biệt hết mong một đoàn.
Hay giờ sum họp đã an, Vua bèn hỏi lại mọi đảng âm hao.
Công-nương thừa lại trước sau, Nhờ chàng Tôn-Các chêm tình làm thay.
Ngày nay con được toàn sinh, Nhờ chàng Tôn-Các cứu tình làm thay.
Vua đã nghe rõ vấn dài, Cùng chàng Tôn-Các tỏ bày nói riêng.
Con ta nay được bình yên, Quả nhờ tài đó rất nên cao day.

Đến hôm sáng hôm sau, thì Phò-mã đưa Con và Ông đến chỗ lương duyên.
Phò-mã nói hết mọi sự, rồi nói vợ sau có gia đình trước đây.
Phò-mã khuyên ông cũ gầy, nên trên làm bé vui vầy chi em.
Phò-mã nói trước, đã yên, Lê u lu đã sớm kết duyên chầu trăng.
Phò-mã nói xong, vai nứng, Thường ban Phò-mã châu tran ngọc v. n.
Ông ta tỉnh Thanh-hoàng, Xin về thăm viếng gia đình quê hương.
Phò-mã vua truân giữa tráo dưng, Cấp cho quân lính lên đi nơi hội que
Phò-mã Phò-mã cũ lại tề, Xướng thoan tách dăm trở về gia trung.
Phò-mã nhà quân lính trùng trùng, Lam cho chầu vợ Tôn ông kinh hoàng.
Phò-mã bao gồm cơ xi rộn ràng, Ông bà quê dốt nao tang chi dàu.
Phò-mã Vợ chồng Phò-mã bước vào, Kêu cha và mẹ cũ chao thừa qua.
Phò-mã Nay nay con được vinh hoa, Trơ về thăm mẹ với cha vui lòng.
Phò-mã Đón bêu to hết lực trong, Chuyết nính thuật lại thủy chung vẹn toàn.
Phò-mã Ông là vui về bần hoan, Được dàu công-chúa thêm càng hiền viub.
Phò-mã Nhìn thấy bài đưa châu mìn., Tôn-Hương, Tôn-Lượng đẹp xinh thay là.
Phò-mã Vợ v. v. x. n. x. t. một nhà, Phi tình sau trước nhưt gia trùng phùng.
Phò-mã Ông ba phần lai dục trong, Nhờ lời thầy bói nói không sai nao.
Phò-mã Phò-mã hèn lỏ âm bao, Cho dốt thầy bói ngỗ hậu thưởng ban.
Phò-mã Tấy bói được thưởng bạc vàng, Lòng mừng khắp khởi hân hoan vô cùng.
Phò-mã Công-hua ben tổ càng chông, Rằng nghe thầy bói thần thông phép mau.
Phò-mã Lòng lời tướng chi bấy lần, Muốn cho biết mặt đương bao được tan.
Phò-mã Cây thầy bói khá lập dưng, Kấn cầu xin chi thể gian phân hồi.
Phò-mã Tôn-Các nghe rõ mấy lời, Bèn cây thầy bói tức thu lo toan.
Phò-mã Tôn-Hương, Tôn-Lượng bần hoan, Trong lòng nhớ mẹ lại càng t-ông mông.
Phò-mã Thầy b. sắp đặt là xong, Cử đo theo sách thần thông chỉ rành.
Phò-mã Hai là linh nghiệm rõ ràng, Thái-Muội hiện xuống gia dưng không sai.
Phò-mã Lòng-Các vui về chi rây, Vợ chồng tái hiệp vui vầy me con.
Phò-mã Vui vầy con có chi hơn, Liền bày diên yến gia nhơn vui vầy.
Phò-mã Vợ chồng dàu được mấy ngày, Thái-Muội lại phải hồi lai Thiên-dinh.
Phò-mã Ông khi v. v. về sum vầy, Có sao tráo dưng phò mã triệu lai.
Phò-mã Ông qua tay muốn nhường ngài, Nên dòi Phò-mã nội ngày về kinh.
Phò-mã Ông là việc lệ kính, Lên am lự dưỡng tâm linh từ này.
Phò-mã Ông nói tặc vị lên ngài, Ân dền oán trả chẳng sai một người.
Phò-mã Ông quan t. n. t. đủ rồi, Vợ chồng cha mẹ một nơi sum vầy.
Phò-mã Ông làm trị nước muôn ngày, Thái bình trăm họ trong ngoài au ra.
Phò-mã Ông nói d. r. gần xa, Xin xem cuốn b. n. mới là thủy chung.
Phò-mã Ông d. hay lạ vô cùng, Đọc qua mới rõ vốn không sai lời

CHUNG

Xin xem tiếp cuốn « HẬU BẠCH-VIÊN »

THUẬN HÒA

30 THUẬN HÒA (Huyện Thuận Hóa) tỉnh Thừa Thiên Huế, 1977

CHỖ LẠC

- 1- L.
- 2- P.
- 3- L.
- 4- L.
- 5- C.
- 6- P.
- 7- P.
- 8- L.
- 9- Đ.
- 10- Đ.
- 11- T.
- 12- C.
- 13- S.
- 14- L.
- 15- L.
- 16- C.
- 17- T.
- 18- L.
- 19- L.
- 20- T.
- 21- N.
- 22- Đ.
- 23- N.
- 24- L.
- 25- T.
- 26- N.
- 27- N.
- 28- L.
- 29- S.
- 30- T.
- 31- T.
- 32- P.
- 33- L.
- 34- T.
- 35- T.
- 36- P.
- 37- T.
- 38- T.
- 39- P.
- 40- N.
- 41- L.
- 42- Đ.
- 43- N.
- 44- P.
- 45- P.
- 46- L.
- 47- L.
- 48- L.
- 49- L.
- 50- Đ.
- 51- Đ.
- 52- Đ.
- 53- Đ.
- 54- Đ.
- 55- Đ.
- 56- Đ.
- 57- Đ.
- 58- Đ.
- 59- Đ.
- 60- Đ.
- 61- Đ.
- 62- Đ.
- 63- Đ.
- 64- Đ.
- 65- Đ.
- 66- Đ.
- 67- Đ.
- 68- Đ.
- 69- Đ.
- 70- Đ.
- 71- Đ.
- 72- Đ.
- 73- Đ.
- 74- Đ.
- 75- Đ.
- 76- Đ.
- 77- Đ.
- 78- Đ.
- 79- Đ.
- 80- Đ.
- 81- Đ.
- 82- Đ.
- 83- Đ.
- 84- Đ.
- 85- Đ.
- 86- Đ.
- 87- Đ.
- 88- Đ.
- 89- Đ.
- 90- Đ.
- 91- Đ.
- 92- Đ.
- 93- Đ.
- 94- Đ.

CHỖ THỜ

- 1- T.
- 2- T.
- 3- T.
- 4- T.
- 5- T.
- 6- T.
- 7- T.
- 8- T.
- 9- T.
- 10- T.
- 11- T.
- 12- T.
- 13- T.
- 14- T.
- 15- T.
- 16- T.
- 17- T.
- 18- T.
- 19- T.
- 20- T.
- 21- T.
- 22- T.
- 23- T.
- 24- T.
- 25- T.
- 26- T.
- 27- T.
- 28- T.
- 29- T.
- 30- T.
- 31- T.
- 32- T.
- 33- T.
- 34- T.
- 35- T.
- 36- T.
- 37- T.
- 38- T.
- 39- T.
- 40- T.
- 41- T.
- 42- T.
- 43- T.
- 44- T.
- 45- T.
- 46- T.
- 47- T.
- 48- T.
- 49- T.
- 50- T.
- 51- T.
- 52- T.
- 53- T.
- 54- T.
- 55- T.
- 56- T.
- 57- T.
- 58- T.
- 59- T.
- 60- T.
- 61- T.
- 62- T.
- 63- T.
- 64- T.
- 65- T.
- 66- T.
- 67- T.
- 68- T.
- 69- T.
- 70- T.
- 71- T.
- 72- T.
- 73- T.
- 74- T.
- 75- T.
- 76- T.
- 77- T.
- 78- T.
- 79- T.
- 80- T.
- 81- T.
- 82- T.
- 83- T.
- 84- T.
- 85- T.
- 86- T.
- 87- T.
- 88- T.
- 89- T.
- 90- T.
- 91- T.
- 92- T.
- 93- T.
- 94- T.

TUỒ

- 1- T.
- 2- T.
- 3- T.
- 4- T.
- 5- T.
- 6- T.
- 7- T.
- 8- T.
- 9- T.
- 10- T.
- 11- T.
- 12- T.
- 13- T.
- 14- T.
- 15- T.
- 16- T.
- 17- T.
- 18- T.
- 19- T.
- 20- T.
- 21- T.
- 22- T.
- 23- T.
- 24- T.
- 25- T.
- 26- T.
- 27- T.
- 28- T.
- 29- T.
- 30- T.
- 31- T.
- 32- T.
- 33- T.
- 34- T.
- 35- T.
- 36- T.
- 37- T.
- 38- T.
- 39- T.
- 40- T.
- 41- T.
- 42- T.
- 43- T.
- 44- T.
- 45- T.
- 46- T.
- 47- T.
- 48- T.
- 49- T.
- 50- T.
- 51- T.
- 52- T.
- 53- T.
- 54- T.
- 55- T.
- 56- T.
- 57- T.
- 58- T.
- 59- T.
- 60- T.
- 61- T.
- 62- T.
- 63- T.
- 64- T.
- 65- T.
- 66- T.
- 67- T.
- 68- T.
- 69- T.
- 70- T.
- 71- T.
- 72- T.
- 73- T.
- 74- T.
- 75- T.
- 76- T.
- 77- T.
- 78- T.
- 79- T.
- 80- T.
- 81- T.
- 82- T.
- 83- T.
- 84- T.
- 85- T.
- 86- T.
- 87- T.
- 88- T.
- 89- T.
- 90- T.
- 91- T.
- 92- T.
- 93- T.
- 94- T.

CÁC ĐIỂM

LỊCH SỬ

- 1- Đ.
- 2- Đ.
- 3- Đ.
- 4- Đ.
- 5- Đ.
- 6- Đ.
- 7- Đ.
- 8- Đ.
- 9- Đ.
- 10- Đ.
- 11- Đ.
- 12- Đ.
- 13- Đ.
- 14- Đ.
- 15- Đ.
- 16- Đ.
- 17- Đ.
- 18- Đ.
- 19- Đ.
- 20- Đ.
- 21- Đ.
- 22- Đ.
- 23- Đ.
- 24- Đ.
- 25- Đ.
- 26- Đ.
- 27- Đ.
- 28- Đ.
- 29- Đ.
- 30- Đ.
- 31- Đ.
- 32- Đ.
- 33- Đ.
- 34- Đ.
- 35- Đ.
- 36- Đ.
- 37- Đ.
- 38- Đ.
- 39- Đ.
- 40- Đ.
- 41- Đ.
- 42- Đ.
- 43- Đ.
- 44- Đ.
- 45- Đ.
- 46- Đ.
- 47- Đ.
- 48- Đ.
- 49- Đ.
- 50- Đ.
- 51- Đ.
- 52- Đ.
- 53- Đ.
- 54- Đ.
- 55- Đ.
- 56- Đ.
- 57- Đ.
- 58- Đ.
- 59- Đ.
- 60- Đ.
- 61- Đ.
- 62- Đ.
- 63- Đ.
- 64- Đ.
- 65- Đ.
- 66- Đ.
- 67- Đ.
- 68- Đ.
- 69- Đ.
- 70- Đ.
- 71- Đ.
- 72- Đ.
- 73- Đ.
- 74- Đ.
- 75- Đ.
- 76- Đ.
- 77- Đ.
- 78- Đ.
- 79- Đ.
- 80- Đ.
- 81- Đ.
- 82- Đ.
- 83- Đ.
- 84- Đ.
- 85- Đ.
- 86- Đ.
- 87- Đ.
- 88- Đ.
- 89- Đ.
- 90- Đ.
- 91- Đ.
- 92- Đ.
- 93- Đ.
- 94- Đ.